

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Skribenten Nik. Fred. Sev. Grundtvigs Literaire Testamente

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 36. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1827_455-txt-shoot-idm981.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Men, denne Forvirring i Kampen kunde jeg umuelig selv rette, førend jeg lærde at skjelne klart imellem hvad jeg vel, med Luther og mine præstelige Fædre, altid efter en dunkel Følelse havde practisk adskildt, men dog theoretisk meer eller mindre sammenblandet: Kirke og Kirke-Skole, Christendom og Theologi, Bibelens Aand og Bibelens Bogstav. Aldrig 37havde jeg i mine Skribent-Dage forvexlet disse Ting og Tanker med hinanden, og min poetiske Natur er noksom Borgen for, hvad ogsaa alle mine Skrifter bevise, at jeg hverken canoniserede noget skolastisk System i Aandens Rige, eller havde mindste Slægtskab med de aandløse Bogstav-Ryttere og sadelfaste Kjætter-Magere, til hvis kjødelige Broder mine Modstandere af al Magt vilde omskabe mig: men just derfor fik min kirkelige Polemik et forvirret Udseende, og kunde umuelig, før den ændredes, lede til den uundgaaelig nødvendige Skilsmisse. Til Basis for en Saadan kunde jeg umuelig tage den Augsburgske Confession, umuelig finde Bibelen i mindste Maade skikket, og ligesaa umuelig, med min historiske Indsigt, tage en selvgjort, vilkaarlig Hoved-Sum, om jeg end derved havde troet at kunne bevirke meer end min egen Skilsmisse, og, under disse Omstændigheder, var der for mig ikke Andet at gjøre, end, med et dunkelt Haab paa Kirkens og Danmarks Historie, saavidt mueligt, at undgaae den bestemte Kamp, og kun med Mund og Pen bestride U-Aandens anti-historiske Retning og selvmodsigende Tanke-Gang. Denne Taktik kunde aldrig øves paa ubekvemmere Krigs-Skue-Plads end i Danmark, men jeg angrer den ingenlunde, og beklager kun de Misgreb, hvorved jeg med Magt vilde tvinge mine Med-Borgere til at see Feldtslag, hvor de umuelig kunde see andet end fredelige Sysler, om jeg end nok saa 38klart beviste dem, at det Krudt jeg malede, de Kugler og Bøsser jeg støbde, kunde, i sin Tid og paa sit Sted, foraarsage et grueligt Blod-Bad, og en glimrende Seier. Al saadan Tale betragter man naturligviis i Danmark som Vind, hvormed en Bog-Mager vil indbilde Folk, at han ikke saameget arbejder for at opholde Livet, som for at omskabe Verden, og tager man den for Alvor, da slutter man kun deraf, at der sidder et slemt Sind i den Krabat, saa kunde han komme afsted med at gjøre en Ulykke paa Folk, sparede han det sikkert ikke. See, det er, om jeg ellers kan Dansk, den naturlige, borgerlige Tanke-Gang selv i de aandeligste Ting, udtrykt i det jævne, klare Mo ders-Maal, og man kan vel vide, jeg ingen af Delene vil laste, da jeg er en saa urimelig Liebhaber af Begge; men naar det Aandelige, som i Danmark Hjertet ene giver Tanke-Gangen, og Tonen Ordene, naar det er saa tilbagetrængt som det, desværre, er blevet, og naar Krig i Aandens Rige er uundgaaelig, da har jeg rigtig nok lært, hvad jeg saa nødig vilde troe, at det er tungt at være Strids-Mand i Danmark, thi at man der ikke engang, naar man borgerlig har svoret til Fanen, og retter sig efter Krigs-Artiklerne, kan blotte Vaaben, uden at ansees for en borgerlig Freds-Forstyrrer, det vil Efter-Slægten ryste paa Hovedet over, naar den læser mit første ordenlige polemiske Skrift, som Kirkens Gjenmæle er, og hører, at jeg for det blev 39i den lærde Verden brændemærket som en Mand-Draber, og i den borgerlige næsten nødt til at nedlægge Vaaben.